

Aktuálna výzva na pomoc na začatie podnikateľskej činnosti pre mladých

Poľnohospodárska platobná agentúra (www.apa.sk) vyhlásila 15. 7. 2015 výzvu na začatie podnikateľskej činnosti pre mladých poľnohospodárov. Dátum uzavretia výzvy je 8. 2. 2016, takže všetci záujemcovia majú ešte čas si všetko v klude rozmyslieť počas vianočných sviatkov a po Novom roku sa pustiť do práce a podať si projekt.

Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum/Výskumný ústav Bratislava v spolupráci s Ekotrend Slovakia - zväz ekologického poľnohospodárstva organizoval v rámci projektu 2. ročníka grantovej schémy Nadácie Tesco zameranej na podporu malých, mladých a rodinných farmárov a drobných výrobcov potravín 8 informačných seminárov po celom Slovensku. Ich cieľom bolo podporiť farmárske subjekty v oblastiach podnikateľských zručností, hygieny, kvality, inovácií, nových trendov, ktoré boli identifikované ako záujmové oblasti s potrebou rozvoja, pomôcť vytvoriť priaznivejšie podmienky pre podnikanie v poľnohospodárstve, rozšíriť zamestnanosť na slo-

venskom vidieku a zvýšiť životaschopnosť malých, mladých a rodinných fariem.

Vzdelávanie a poradenstvo bolo realizované v mesiacoch október a november 2015 formou dvojdných kurzov, ktoré boli zamerané na tieto témy:

- ▶ **Správna hygienická prax pri spracovaní vlastnej produkcie na farme.**
- ▶ **Hygienická príručka pre farmársku produkciu potravín, aplikácia a príprava vlastných dokumentov.**
- ▶ **PRV 2014 – 2020 a projektové podpory 6.1. a 16.4.**
- ▶ **Formulácia projektových zámerov pre vyšší stupeň spracovania vlastnej produkcie a zlepšenie ekonomiky farmy.**

▶ **Prípadové štúdie – príklady tvorby vlastných dokumentov a poradenstvo pri formulácii projektových zámerov.**

▶ **Individuálne konzultácie a poradenstvo pri tvorbe projektov.**

V rámci projektu bude doporacovaná a vydaná učebná pomôcka „Hygienická príručka – spracovanie vlastných produktov na farme pre priamy predaj“.

Viac info nájdete na

www.predajzdvora.sk

Účastníci seminára v Leviciach

Dvojitá deklarácia a zmena prevádzkovateľa ĽPV

Na Slovensku máme už niekoľko rokov veľký problém s dvojitými deklaráciami, tj. pri podávaní žiadostí o jednotnú platbu na plochu si viacerí farmári zadeklarujú jeden pôdny diel. Následne sú poľnohospodárskou platobnou agentúrou vyzvaní, aby si prišli potvrdiť, resp. upraviť, svoju žiadosť. Pokiaľ potom zostane deklarácia v pôvodnej podobe, má farmár problém – nedostane dotácie načas a niekedy to musí riešiť až súdnou cestou, čo môže zaberať aj niekoľko rokov a pre farmára byť likvidačné. S postupom času sa z toho stáva disciplína „ako poškodiť niekoho nepohodlného podnikajúceho na pôde“.

Začiatok tohto problému je v tom, že na Slovensku máme po 25 rokoch nového režimu scelenú pôdu len na 10 %. Jedná sa o to, že pôda sa u nás pri dedení neustále delí medzi všetkých dedičov. Máme síce zákon Národnej rady SR č. 180/1995 o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom, kde v časti „Opatrenia proti drobeniu pozemkov“ sa v §23 ods.1 píše:

„Ak tento zákon neustanovuje inak, nemôže na základe právneho úkonu alebo rozhodnutia súdu o vyporiadaní spoluvlastníctva alebo rozhodnutia o dedičstve vzniknúť rozdelením jestvujúcich pozemkov uvedených v § 21 ods. 1 pozemok menší ako 2 000 m², ak ide o poľnohospodársky pozemok, alebo pozemok menší ako 5 000 m², ak ide o lesný pozemok,“ ale vraj to má pre notárov len odporúčací charakter, a tak sa to nedodržiava. Už Mária Terézia zakázala drobiť pôdu na menej ako 1/2 útra (1 útra = 12 hektárov), tak prečo to nevieme zabezpečiť aj teraz?

Druhým faktorom je to, že sa u nás podniká v poľnohospodárstve prevážne na prenajatej pôde. Veľkým obhospodarovateľom pôdy to takto vyhovuje, ale čo tí, čo

vlastnia historicky niekoľko hektárov pôdy a chcú na nej hospodáriť? Pokiaľ nemajú pozemky scelené, je to veľký problém.

V dokumente Program rozvoja vidieka SR 2014-2020 nájdeme aj tieto vety:

✓ *V SR existuje duálna štruktúra poľ. podnikov: vyšší počet fyzických osôb s veľmi malou výmerou pôdy, ktoré však svojou celkovou rozlohou nie sú z celospoločenského hľadiska významné, a nižší počet právnických osôb, ktoré predstavujú ekonomicky a produkčne rozhodujúcu časť podnikov. Táto časť podnikov má prevažne veľkovýrobný charakter s prevahou prenajatej pôdy, s re-*

latívne nízkou mierou diverzifikácie činností mimo poľnohospodárstva, biokultúrnym pestovaním plodín, nízkou úrovňou finalizácie výroby.

✓ *Rozdrobenosť vlastníctva pôdy v SR je pretrvávajúcim problémom, ktorý zhoršuje podnikateľské prostredie a osobitne sťažuje začatie podnikania na pôde a následné investície.*

Z uvedeného vyplýva, že štát o tomto probléme vie, avšak ho nerieši. Štatisticky by sme potrebovali ešte 225 rokov, aby sme scelili všetku pôdu – podľa súčasnej rýchlosti sceľovania. I keď niektorí skeptici vypočítali, že to vraj bude pri takomto tempe trvať 870 rokov – čo je absurdné. Máme tu ľudí, ktorí chcú žiť na vidieku, byť samozásobiteľskými farmami a nie je im to umožnené. A pri tom by sa takto mohla riešiť aj nezamestnanosť na vidieku. Bez pôdy ako výrobného prostriedku to však nejde. ➡

Oborávanie zemiakov v malom.

➤ Máme tu Rok pôdy, vyhlásený na tento rok OSN-FAO, a my sa tvárime, ako by sa nás to vôbec netýkalo. Celý svet je založený na rodinných farmách, ktoré podnikajú na vlastnej pôde. Vráťme ľuďom, čo iUm patrí, a nechajme ich žiť v kľude na slovenskom vidieku! Vráti sa nám to tisícnásobne v tom, že budeme mať zdravých a spokojných ľudí, ktorí vyrábajú regionálne špeciality, čo ich živí a plne uspokojuje.

V kontexte uvedeného máme my, ekologicí poľnohospodári, ešte ďalší problém. V zákone číslo 189/2009 o ekologickej poľnohospodárskej výrobe § 6 sa píše:

„Kontrolný ústav vykoná výmaz prevádzkovateľa z registra, ak

a) prestal spĺňať podmienky na ekologickú poľnohospodársku výrobu (EPV),
b) požiadal o zrušenie registrácie.

Ústredný kontrolný skúšobný ústav poľnohospodársky (ÚKSÚP) má na svojej stránke tlačivo pre zrušenie celej, alebo časti, registrácie v ekologickej poľnohospodárskej výrobe, ktoré pôvodný prevádzkovateľ má vypísať a zaslať.

Máme konkrétny príklad:

✓ prevádzkovateľ zaregistrovaný na ÚKSÚPe má pôdu v prenájme,

✓ majiteľ pozemkov podá nájomcovi riadnu výpoveď z nájmu a na základe ústnej dohody čaká 4 roky, kým nájomcovi skončí 5ročný záväzok EPV,

✓ majiteľ pozemku vyzve nájomcu, aby zaslal na ÚKSÚP tlačivo o zrušení časti registrácie v EPV,

✓ majiteľ pozemku sa registruje na ÚKSÚPe a podpíše zmluvu s kontrolnou organizáciou,

✓ nájomca odmietne zaslať na ÚKSÚP tlačivo o zrušení časti registrácie v EPV,

Rodinná farma na Spiši.

✓ majiteľ pozemku zašle na ÚKSÚP čestné prehlásenie, že obhospodaruje daný pôdny blok,

✓ majiteľ pozemku do 15. 5. podá žiadosť na platobnú agentúru,

✓ platobná agentúra oznámi majiteľovi pozemku, že na danom pôdnom bloku je viac žiadateľov a vyzve ho k upresneniu (potvrdenie/odstúpenie),

✓ majiteľ pozemku potvrdí pôvodnú žiadosť,

✓ medzitým je majiteľ pozemku kontrolovaný kontrolnou organizáciou v EPV a za danú kontrolu aj zaplatí. Čo s takým nájomcom, ktorý mimochodom obhospodaruje viac ako 1900 ha a nechce majiteľovi vrátiť 13 (slovom trinásť) hektárov?

Dvojstranu pripravila Zuzana Homolová.
EKOTREND SLOVAKIA – zväz ekologického poľnohospodárstva, Michala Hlaváčka 21,
054 01 Levoča, SR, ecotrend@ecotrend.sk,
www.ecotrend.sk

Slovensko – krajina pod Tatrami.

Pozývame na konferenciu

PODPORA MALÝCH, MLADÝCH A RODINNÝCH FARMÁROV A DROBNÝCH VÝROBCOV POTRAVIN,

ktorá sa uskutoční dňa 9. decembra
2015 v priestoroch
Kongresového centra SPU v Nitre

Podujatie sa koná na počesť Svetového dňa pôdy a Medzinárodného roku pôdy, vyhláseného OSN a FAO.

9:00–10:00 Tlačová konferencia spojená s ochutnávkou produktov

10:00–12:00

✓ Nové Nariadenie vlády pre priamy predaj (Z. Nouzovská, MPaRV SR)

✓ Prenájom pôdy SPF mladému farmárovi (G. Matečná, SPF)

✓ Rok 2015 - Rok Pôdy (Z. Homolová, Zväz Ekotrend Slovakia)

✓ Podpora malých, mladých a rodinných farmárov a drobných výrobcov potravín – grant Tesco

12:00–13:00 obed

13:00–15:00

✓ Hygienická príručka pre farmársku produkciu potravín (S. Šilhár, NPPC-VÚP)

✓ Tradičné agrosystémy a regionálna ekonomika (J. Brindza, SPU)

✓ Potenciál lokálneho spotrebného trhu s agrokomoditami pre miestny rozvoj (K. Beláň – študent SPU)

15:00–17:00 Rodinné farmy

✓ Šanca pre slovenský vidiek (Zväz Ekotrend Slovakia), ochutnávka rodinných produktov, losovanie farmárskej tomboly, diskusia.

Propagačné materiály a vlastné výrobky na ochutnávku sú vítané.

Vstup voľný, obed a občerstvenie pre prihlásených účastníkov je zabezpečené. Pre všetkých, čo prídu v kroji, máme pripravené prekvapenie.

Tešíme sa na vás!

Kontakt na organizátorov:

doc. Ing. Stanislav Šilhár, CSc.,

garantsilhar@vup.sk

Katarína Noskovičová projektová manažérka

noskovicova@vup.sk

Zuzana Homolová Ekotrend

Slovakia – predsedníčka

ecotrend@ecotrend.sk

Prihlásiť sa môžete na uvedených mailoch, alebo on-line na

www.predajzdvora.sk

NÁRODNÉ POĽNOHOSPODÁRSKE
A POTRAVINÁRSKE CENTRUM
VÝSKUMNÝ ÚSTAV POTRAVINÁRSKY
BRATISLAVA